

800 anys

Durant vuit segles, malgrat ser una ordre de clausura, les clarisses de Tortosa han estat una comunitat que s'ha fet present i s'ha fet estimar al seu barri i a tota la ciutat

Dilluns passat es va celebrar com cada onze d'agost la festivitat de Santa Clara. Com sempre que puc, vaig assistir a la celebració al convent de Santa Clara de Tortosa, on acompanyo, com molts tortosins i tortosines, a la comunitat de les clarisses en la seva festa. Com també és habitual, l'església del convent estava plena a vessar, amb gent que va haver de seguir des de l'exterior l'eucaristia presidida pel Bisbe auxiliar de l'arxidiòcesi de Barcelona, l'ebrenc Mons. Javier Vilanova.

Aquesta estima de la ciutat en vers les clarisses, es fonamenta més enllà del tarannà de les mateixes monges, en què fa segles que formen part de la nostra comunitat local. Malgrat que no es disposa d'una data exacta de la fundació del convent de Tortosa, els estudis fins fa poc la situaven entre 1233 i 1267, tanmateix, com em manifesta l'actual abadessa, segons recent recerca d'un historiador, se situa aquesta data entre 1230 i 1232. Tant en un cas com l'altre, aquest és un dels convents més antics de l'ordre de Santa Clara a Catalunya, i a tota la península Ibèrica. Cal recordar que Clara d'Assís va fundar l'ordre l'any 1212 i va morir el 1253. En aquell primer moment, les dues primeres monges, s'ubiquen a un antic edifici temple, l'església de Sant Miquel, situat fora del recinte emmurallat de la ciutat. A partir d'allí, i al llarg de diferents dècades, van construint i ampliant el convent, que finalment al segle XIV, amb la construcció de la nova muralla, va quedar ja intramurs. Tot el recinte és digne d'una visita pausada. I encara que el caràcter de clausura de l'ordre no ho permet sempre, durant els horaris de vista establerts podran contemplar el magnífic claustre gòtic, les antigues arcades de l'església gòtica (avui encara enderrocada), o l'actual església ubicada en una antiga sala dormitori del convent.

Els anys vinents, caldrà celebrar com correspon, tant per la mateixa comunitat, com sobretot per part de la ciutat, que farà vuit-cents anys que l'Ordre de Santa Clara està present de forma ininterrom-

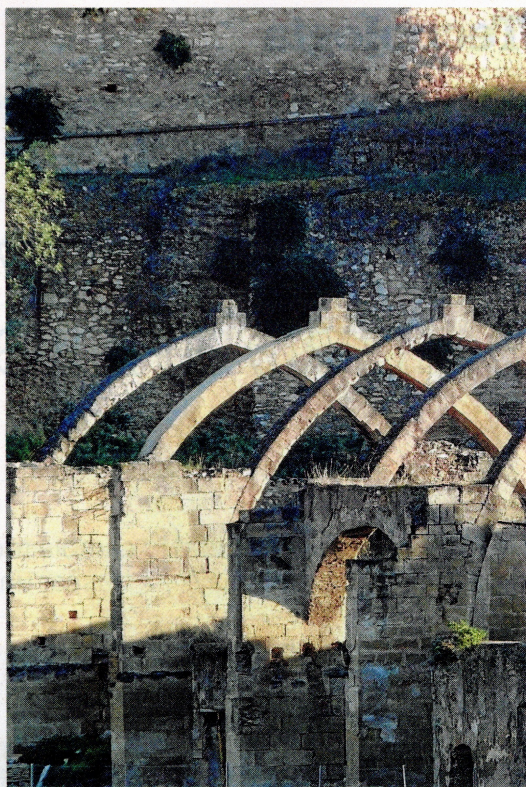

FOTO: WIKIPEDIA

puda a Tortosa. Durant aquests vuit segles, les clarisses només han sortit una vegada del recinte conventual, i a conseqüència de la Guerra civil del 1936-39. En aquesta etapa el recinte fou objecte de l'atac i la destrucció ideològica i irracional que acompanyen dissortadament aquests conflictes fratricides. Des de llavors, fins al novembre del 1959 que retornen al seu convent, la comunitat també va romandre a Tortosa, ocupant l'últim pis del Col·legi Sant Lluís, als Reials Col·legis, mentre es procedia a la reconstrucció dels edificis del recinte. Aquesta és realment l'única ocasió que varen estar fora del convent, perquè malgrat que algunes fonts estableixen que a la Guerra del Francès (1810-11) també es va deshabitar l'espai, sembla segons fonts de comunitat actual, que algunes monges van romandre durant aquells mesos refugiades a la zona de la font del mateix espai conventual.

Vuit segles és un període immens, que de vegades no som prou conscients del que significa per a un territori o una ciutat. Durant aquests anys les monges clarisses òbviament han format part, i han contribuït a la història de la ciutat.

L'ordre de Santa Clara, d'acord amb la voluntat de la seva fundadora, és de vocació contemplativa, on la comunitat viu en clausura, i les caracteritza pel carisma de la po-

bresa i la pregària, i a més han viscut sempre amb una austeritat extrema que resulta admirable. Durant aquests vuit segles a Tortosa, han sabut compatibilitzar la vocació contemplativa i la pregària, amb el conreu del seu hort, l'elaboració de pastes exquisides, i a més sempre ajudant els més necessitats.

Durant aquests vuit-cents anys, i malgrat ser una ordre de clausura, ha estat una comunitat que s'ha fet sempre present a la vida del seu barri i de tota la ciutat, i s'ha fet respectar i estimar per part de tothom. Per a la ciutat de Tortosa, i pels seus habitants, és un privilegi i una sort compartir veïnatge amb les clarisses.

A tots els que visiteu Tortosa, us recomano que trobeu una estona per pujar al barri de Santa Clara, el barri al centre històric que va adoptar el seu nom, i visitar el convent. Podreu admirar el conjunt arquitectònic, el seu claustre gòtic, i podreu compartir vuit-cents anys d'història de la ciutat des d'un indret emblemàtic del municipi. Podreu, si us plau, gaudir d'un petit espai de contemplació, reflexió o pregària. I a més, si teniu l'ocasió, podreu adquirir alguna de les delicioses pastes que elaboren les monges amb receptes tradicionals, i molt d'amor i paciència. Els vostres ulls i el vostre paladar ho agrairan i, segurament, també el vostre esperit o el vostre interior, com preferiu.

El voraviu

Franco es muy malo'

No se'n sortiran de mencionar els àrbitres pel nom i cognom com vol la Federació per «humanitzar» la figura arbitral

Si dic que l'àrbitre del partit serà Jesús Gil no se sap de qui parlo. En canvi, si menciono a Gil-Manzano els aficionats identificaran de seguida el referee. No és el mateix dir Adrián Cordero que Cordeiro-Vega. No és igual citar Juan Martínez que Martínez-Munuera. Nomenar els àrbitres de futbol amb els dos cognoms es va establir durant el franquisme perquè hi havia un àrbitre murcià de nom Ángel Franco, les males actuacions del qual provocaven titulars de premsa que incomodaven el règim.

«Franco es muy malo». «Franco masacró al Sevilla». «Franco lo hizo mal». «Franco nos robó el partido». Són titulars que es volien evitar. No acaba aquí l'espant dels capítols de la dictadura. Fins i tot va circular la brama que ETA preparava un atemptat contra l'àrbitre Franco. Els etarres amenaçaven: «Primero mataremos a este Franco y luego al de Madrid». Els dels dos cognoms era també una pràctica habitual a la mili. Quan es passava llista de retreta, el caporal cridava a cada soldat pel nom i cognom. El demanat contestava amb el segon apel·latiu. Tothom que hagi fet la mili recorda els companys pels dos cognoms. És un hàbit inalterable. Les rutines establertes són difícilíssimes de canviar. En el cas dels noms, també passa en sentit contrari. Fa mesos, TV3 va donar instruccions perquè els periodistes firmessin les cròniques i se citessin amb el nom i els dos cognoms. No hi ha hagut manera. Em sembla que l'única que ho fa és la tarragonina corresponsal a Londres Coia Ballesté Brumós. Perdó, Coia Ballesté, que queda més humà.

FERRAN BEL
EconomistaJOSEP RAMON CORREAL
Periodista. Exdirectori
de Diari de Tarragona